

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/524/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

147/2018. (VI. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2017. december 11-én előterjesztett **panaszát** a 2018. június 14-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a S.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. december 5. napján történt rendőri intézkedés (felvilágosítás-adás) és rendőri intézkedés (segítségnyújtás) elmulasztása miatt 2017. december 11-én, postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2018. január 16-án, postai úton kiegészített.

I.

1) a) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint 2017. december 5-én reggel 7 óra körül a panaszos hangos szóváltásra, kutyák ugatására és egy macska keserves nyávogására ébredt. A panaszos édesanyja hangját is hallotta, ezért kiment az udvarra, ahol azt tapasztalta, hogy édesanyja a szomszédal veszekszik a kerítésen keresztül.

A panaszos állítása szerint a szomszéd „notórius állatkínzó”: mérgekkel, csapdákkal a panaszos számos állatát elpusztította már évtizedek alatt. A kutyák ugatása és a macska sírása

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

az ő telkéről hallatszott. A panaszos édesanyja azt mondta, hogy a szomszéd „éppen most ölet meg” egy macskát a kutyáival. A panaszos a kerítéshez ment és édesanyjával együtt kiabálni kezdett neki, hogy hívja vissza a kutyáit, de a szomszéd csak szitkozódott és tovább bízta a kutyákat.

A kerítésen átnézve a panaszos látta, hogy szomszédja kapanyéllal áll a kutyák mögött, amik egy cirmos macskát marcangoltak. A szomszéd közben uszította a kutyáit („Fogd meg, fogd meg!”) A panaszos ekkor átkiabált, hogy azonnal fejezze be, mert rendőrt hív, de a férfi nem hallgatott rá. A figyelmét viszont sikerült elterelni, mert a panaszos és édesanyja felé fordult és az édesanyját fenyegetni kezdte, hogy őt is agyonüti a botjával. A macska egy időre elmenekült és egy nagyobb, fekete fólia alá bújt. A szomszéd utána nyúlt és a botjával a fóliát félrehúzta, hogy a kutyák elérhessék a macskát. A panaszos ekkor szólt édesanyjának, hogy hívja a rendőrséget.

A panaszos édesanyja először 7 óra 15 perckor hívta a körzeti megbízottat egy olyan telefonon, amit mindig az éppen szolgálatos körzeti megbízott használ. A panaszos is hallotta a rendőrrel folytatott telefonbeszélgetést. A rendőr közölte, hogy hamarosan érkezni fog, ezért a panaszos megnyugodott, hogy így van esélye annak, hogy a macska még élni fog. Az állat eközben valószínűleg még a fólia alatt bujkált, de már sebzett volt.

Mivel rendőr nem érkezett a helyszínre, ezért a panaszos édesanyja 8 óra körül ismételt felhívta a körzeti megbízottat, aki ezúttal közölte: fontosabb dolga akadt, azért nem jön. A panaszos édesanyja azt mondta a rendőrnek, hogy meg kell akadályozni a további állatkínzást, ezért, ha a rendőrség nem segít, maguk hozzák el a sarokba szorított állatot. A rendőr erre azt válaszolta, hogy akkor majd a panaszos és édesanyja ellen kezdeményez eljárást magánlaksértés miatt. A panaszos édesanyja közölte a körzeti megbízottal, hogy „ilyen hozzáállás mellett nem kell segíteniük, vegyék tárgytalannak a bejelentést”. A rendőr hozzátette, hogy ő sem szedné le a kutyáit az áttévedt macskáról hasonló helyzetben, továbbá ez szerinte nem állatkínzás, mert nem a szomszéd férfi ütötte a macskát, hanem a kutyái tépték szét, és egy kutyát nem lehet feljelenteni, és egyébként is a szomszéd telkén történt az eset.

A panaszost nagyon felháborította a rendőrség hozzáállása: nem elég, hogy nem voltak hajlandók segíteni egy folyamatban levő állatkínzás megakadályozásában, de a rendőr szavai azt az érzetet keltették, hogy helyesli a „bűncselekményt”. A panaszos álláspontja szerint az áttévedt állat indokolatlan és kegyetlen elpusztítása akkor is bűncselekmény, ha az elkövető eszközül a saját állatát használja az elkövetéshez. Mindezen felül egy folyamatban levő bűncselekményt bármely állampolgár megpróbálhat megszakítani, tekintet nélkül arra, hogy az magánterületen történik vagy sem. [Ezzel összefüggésben hivatkozott a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 244. és 23. §-aira]

b) A panaszos az eset kapcsán nyilvános bejegyzést tett közzé a közösségi oldalon, amelynek tartalmát a Testület az Állásfoglalás II. részénél ismerteti.

2) 2017. december 5-én 11 óra körül megjelent a panaszos házában körzeti megbízott. A kapuhoz a panaszos édesanyja ment ki. Azt gondolta, hogy az állatkínzási ügy kapcsán érkezett a rendőr, azonban őt teljesen más dolog érdekelt: a panaszosról faggatta, arról, hogy hol tartózkodik és hány éves.

Kiderült, hogy a körzeti megbízottnak egy kollegája megmutatta a közösségi oldalon tett bejegyzést, aki arról magára ismert. A panaszos a szobájából hallotta, hogy a rendőr többször felszólítja az édesanyát, hogy mondja meg a panaszosnak, törölje az írást. („Nyomatékosan felszólítom a fiát, hogy törölje az ilyen-olyan közösségi bejegyzését, mert következményei lesznek.”) A körzeti megbízott hangja fenyegetőnek tűnt a panaszos számára. Nem tudta, hogy a rendőr mire gondolhatott, amikor következményeket említett, de feltételezte, hogy valamilyen módon ártani akart a panaszosnak. Azt sem értette a panaszos: ha szolgálati idejében nem volt ideje segítséget nyújtani, akkor hogyan szakít időt arra, hogy vélt sérelmei miatt a házukhoz jöjjön. A panaszos a bejegyzésben nem említette a körzeti megbízott nevét, illetve azt sem tudhatta, hogy éppen ezt a körzeti megbízottat hívták fel, mivel nem mutatkozott be. Az ablakon kinézve látta a panaszos, hogy édesanyja egyedül beszélget a kapunál a körzeti megbízottal, azt nem látta, hogy volt-e még valaki vele (amennyiben igen, úgy az intézkedés alatt nem szállt ki a gépkocsiból).

A körzeti megbízott ezek után megkérdezte ugyan, hogy mi történt reggel, beszélt a szomszédal is (oda szintén egyedül ment). Látogatásának azonban egyértelműen nem a bejelentés tisztázása volt a célja, hanem az, hogy – hivatali hatáskörét túllépve – a panaszost megfélemlítse („személyes sértettsége okán szolgálati időben, egyenruhában fenyegetőzt”). A körzeti megbízott az elpusztított macskát nem kereste, viszont másnap, 2017. december 6-án, ismét rendőrt kellett hívnia a panaszosnak, ugyanis megtudta, hogy az állat teteme a szomszéd férfi barátja telkén van, aki azonban megtagadta a tetem átadását. A panaszos az ekkor kivonuló járőrpár intézkedését korrektnek tartja.

3) a) A panaszos álláspontja szerint minden magyar állampolgárnak joga van a rendőrségtől segítséget kérni, ha bűncselekmény elkövetését tapasztalja. A törvények védelme akkor is a rendőrség feladata, ha az adott bűncselekményt az adott rendőr személyesen nem tartja súlyosnak, vagy nem ért egyet a cselekmény bűncselekményként történő meghatározásával.

b) Mindenkinek joga van továbbá ahhoz, hogy ügyét tisztességesen, a vonatkozó törvények előírásainak megfelelően intézzék. Ezen jog gyakorlása nem függhet a hatóságok tagjainak szubjektív megítélésétől, személyes érzéseitől.

c) A bejelentő továbbá nem részesülhet hátrányos intézkedésben a bejelentése miatt.

d) A panaszos álláspontja szerint továbbá a körzeti megbízottnak kötelessége lett volna meggyőződni a bejelentésről, közbeavatkozni és megszakítani az állatkínzást. Ha pedig más veszélyhelyzet szólította el, úgy minimális elvárás lett volna tőle, hogy értesíti az ügyeletet a bejelentésről, illetve arról, hogy nem tud segíteni.

e) A panaszos jogsértőnek (egyben a jogállamiság elvével összeegyeztethetetlennek) értékelte a körzeti megbízott azon kijelentését, amelyben szankciókat helyezett kilátásba arra az esetre, ha a panaszos maga avatkozna közbe a bűncselekmény megszakításába. ezzel összefüggésben pedig megjegyezte azt is, hogy ennek a rendőrnek a hatalmaskodásával, fenyegetéseivel kapcsolatban mások is panaszkodnak a településen.

A panaszbeadvány, illetve annak kiegészítése a továbbiakban a rendőrség (illetve az intézkedő rendőr) hozzáállásával kapcsolatos értékítéletet tartalmaz, amelynek ismertetésétől a Testület eltekintett.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A panaszossal szemben a S.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály r. főörzsőrmester körzeti megbízottja fogatosított intézkedést.

2) A panaszossal szemben intézkedő r. főörzsőrmester jelentése az alábbi információkat tartalmazza.

a) 2017. augusztus 5-én, szolgálata teljesítése során, 10 óra 42 perckor az őrszoba telefonra bejelentést tett a panaszos édesanyja arról, hogy a macskája átment a szomszéd kertjébe, ahol a szomszéd két kutyája „bántalmazta, megtépte”, ami tudomása szerint állatkínzás, ezért rendőri intézkedést kér.

A rendőr telefonon közölte a bejelentővel, hogy az általa elmondott cselekmény nem meríti ki az állatkínzás törvényi tényállásának egyetlen elemét sem, amire azt válaszolta, hogy a rendőrök menjenek ki, mert ez állatkínzás. Amennyiben a rendőrök nem intézkednek, bemegy a szomszédja udvarára, mert látja, hogy a macska ott szenved, mivel a két kutyától nem tud elmenekülni. A bejelentő azt is mondta, hogy kb. 30 éve rossz viszonyban van a szomszédjában lakó férfival. A rendőr közölte vele, hogy amennyiben más lakóházába, illetve az ahhoz tartozó bekerített helyre a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül bemegy, azzal magánlaksértést követ el, és az általa említett rossz viszonyból adódóan valószínűleg fel is fogja jelenteni őt a szomszédja.

A bejelentő azt közölte: „én akkor is átmegyek a szomszéd telkére, hogy megmentsem azt a cicát, ha kell még hátra is szúrom azt az állatkínzót”. A rendőr ismételten közölte vele, hogy attól, hogy két kutya az ő macskáját „megtépte”, az még nem minősül állatkínzásnak. A bejelentő azt mondta: „tudja mit, akkor ne is jöjjenek ki, majd értesítem a sajtót”, majd megszakította a telefonbeszélgetést.

A fentiek alapján – mivel sem bűncselekmény, sem szabálysértés nem valósult meg –, illetve a bejelentő azon nyilatkozata alapján, hogy nem is kéri a rendőri intézkedést, a rendőrök továbbfolytatták a szolgálatot.

b) A r. főörzsőrmesternek később az egyik falubeli ismerőse szólt, hogy látta-e, milyen bejegyzést tett közzé a bejelentő fia, a panaszos. A rendőr azt válaszolta, hogy nem ismeri a panaszost, és a bejegyzést sem látta (saját mobiltelefont nem tarthatnak maguknál szolgálatban), ezért az ismerőse a saját mobiltelefonján mutatta meg a bejegyzést.

c) Olvasva a bejegyzéseket a rendőr úgy gondolta, hogy kimegy a panaszos címére, és személyesen is „megismerkedik” az ún. állatkínzás részleteivel. A helyszínen szóban meghallgatta a panaszos édesanyját, aki megismételte a telefonban is elmondottakat azzal a különbséggel, hogy amikor a szomszéd két kutyája „elkapta” macskáját, ami – szavaival élve – „nem is biztos, hogy az enyém, de nagyon hasonlít az enyémre”, a szomszédja ott volt az

udvaron, de annak ellenére sem tett semmit a macska életének megóvása érdekében, hogy ő kiabált neki, illetve egy kb. 60 cm hosszú, fehér műanyag darabot nekidobott a kutyáknak. Azzal is megpróbálta a kutyák figyelmét elterelni a macskáról, hogy az addig elszökhessen.

Ezt követően a rendőr meghallgatta a másik felet, a szomszédot, aki kérdésre úgy nyilatkozott, hogy véleménye szerint „falun egy kutyának a saját területén feladata van, méghozzá, hogy megvédje a területét, az én kutyáim szabadon vannak engedve a területemen, mivel az teljesen körbe van kerítve, ha oda átjön egy macska, az magára vessen”. A férfi azt is elmondta, hogy az lehetséges, hogy a bejelentő kiabált neki a kerítés mellől, de azt valószínűleg nem hallotta, mivel hallókészülékkel is nagyot hall. Ő is úgy nyilatkozott, hogy a bejelentővel nincsenek jó viszonyban. A panaszos édesanyja több alkalommal feljelentette már őt is, illetve több személyt is az utcában: kb. 100-150 macskája van otthon, mert az összes kóbor macskát befogadja, és bárki szól neki ezért, azt rögtön feljelenti valamilyen indokkal. A panaszos szomszédja azt is elmondta, hogy olyanra is volt már példa, hogy a panaszos édesanyja az utcán félmeztelenül sétált és „szoptatott egy macskát, de nem cumisüvegből”.

Ezt követően a r. főörzsőrmester mindkét személlyel közölte: amennyiben nem tudnak egymás mellett békében élni, az lenne a legtisztább, hogyha nem is beszélnének egymással, ez lenne a legegyszerűbb módja annak, hogy a vitákat elkerüljék. A rendőr jelenlétében mindkét személy úgy nyilatkozott, hogy a közlést megértette. A rendőr a panaszos édesanyját megkérte, hogy fiával közölje: legyen szíves, az ilyen-olyan közösségi oldalon vagy egyéb más fórumokon történő ócsárolást fejezze be. Erre az lett a reakció, hogy utána a panaszos már nemcsak a közösségi oldalon ócsárolta a rendőrt, és titulálta őt „pökhendi bunkónak”, hanem a község hivatalos honlapján is.

A r. főörzsőrmester a bejelentőt és a szomszédot a körözési rendszerben priorálta, ami negatív eredménnyel járt.

3) A rendőrség továbbította a panaszos által a közösségi oldalán tett bejegyzést, illetve az ... csoportban is bejegyzést írt.

a) A saját oldalán az alábbiakat írta ki: „Azt mondja a körzeti megbízott, hogy ő bizony nem jön ki folyamatban levő állatkínázáshoz, mert hát fontosabb ügyek is vannak ám. Majd elmeséli, hogy ha például egy macska a szomszéd kertjére lép, akkor ott a szomszéd megölheti, mert az nem bűncselekmény. Sőt, azt is hozzáteszi, hogy bizony ő sem szólna a kutyájára, ha hozzá menne át a szomszédja macskája. Hát kik ezek? Nem elég, hogy pökhendi módon ökör, de még lelketlen is. És persze henceg is mindezzel, mert úgy az igazi.”

b) A település csoportjában a panaszos az alábbi bejegyzést tette: „Kedves Emberek! Miután a körzeti megbízott úr ’nyomatékosan felszólított’, hogy ezt a bejegyzést távolítsam el, úgy döntöttem, hogy inkább ide teszem. És természetesen jogi útra terelem az ügyet. 2017.

1: Nem az állampolgár van a rendőrért, hanem fordítva. 2: Ha nem tetszik, lehet vitatkozni. 3: Szívesen állok a rendszeres közúti ellenőrzések elébe. 4: Folyamatban levő bűncselekményt bármely állampolgár megszakíthat (akár úgy is, hogy közben más bekerített területére, annak akarata nélkül belép, ha ott folyik az esemény) 5: Ne tessék elhinni, nem pusztíthatjuk el a szomszédunk áttévedt állatát, mert azzal bizony bűncselekményt követünk

el.(Sem kézzel, sem bottal, sem a saját állatunk által) Ha az állat kárt okoz, mindössze visszatartathatjuk azt. 6: Aki az állatát nem gondozza, elhagyja, kiteszi, bűncselekményt követ el. Azért írom ezt ide, mert sajnos azt tapasztalom, hogy sokan elköltöznek tőlünk, és a háznál hagyják az állatokat, melyeket többnyire én etetek tovább. Vagy egyszerűen csak nem adnak enni az állatoknak, például a 48-as utca elején levő cicák esete. 7: Tessék csak nyugodtan szólni a rendőrségnek, ha ilyen esetet észlelünk! A rendőr ugyanis kénytelen (volna) ismerni és betartatni a törvényeket. Akkor is, ha nem akarja. Remélem, hogy a Kapcsolat újság is fog a jövőben cikket szentelni az állatvédelemre, mert ez hasznos és fontos volna.”

4) a) A 2017. december 6-án a panaszos házánál megjelenő és intézkedő r. zászlós jelentése az alábbiakat tartalmazza.

A r. zászlós külön utasításra a S.-i Rendőrkapitányság 3-as örszobán látott el gépkocsizó járőrszolgálatot a kérdéses napon 9 órától 18 óráig egy r. őrmesterrel. Az ügyelet utasítására megjelentek a panaszos házánál, mert a panaszos bejelentést tett, miszerint a szomszédjában lakó személy a kutyáival egy macskát szétszedett. A helyszínen 9 óra 45 perckor jelentek meg a járőrök, ahol a panaszos és édesanyja várta őket.

Elmondták, hogy előző napon a reggeli órákban arra lettek figyelmesek, hogy a szomszéd kutyái erősen ugatnak, és egy macska vonyít. Mivel a szomszéd és közöttük olyan kerítés van, amin átlátni nem lehet, a panaszos arra felkapaszkodott, hogy átnézzen. Ekkor látta, hogy egy macskát kergetnek a kutyák. A macska egy ponyvával letakart farakás alá menekült. A panaszos szólt szomszédjának, hogy ne bántsa a macskát, de ő azt válaszolta, semmi köze hozzá és egy bottal a ponyvát felemelte és a kutyákat ráuszította. Elmondása szerint a macskát ezek után a kutyák többször megharapták, de utóbb sikerült a szembe szomszédba menekülnie. Elmondták azt is, hogy aznap telefon tettek bejelentést a rendőrségre, de rendőri intézkedésre nem került sor.

Ezek után a r. zászlós megjelent a szemben levő háznál, ahol szóban meghallgatta az ott lakó személyt, aki elmondta, a macska az övé, és észrevette, hogy valami történt vele, de elmondása szerint a reggeli órákban még élt és adott neki enni. A macskát meg akarta mutatni, amikor is azt vette észre, hogy a macskaóban az elpusztult.

A panaszos és édesanyja az elpusztult macskában felismerte azt az állatot, amelyiket előző nap szerintük a kutyák megharapdáltak.

A r. zászlós a történeteket jelentette az ügyeletes tisztnek rádión, aki arra adott utasítást, hogy a rendőr készítsen írásos jelentést, illetve az elpusztult macskáról készítsen fényképfelvételt.

b) A rendőrség továbbította a r. zászlós által készített két fényképfelvételt, amelyen egy döglött macska látható.

5) a) A panaszos édesanyja 2017. december 14-én feljelentést tett a S.-i Rendőrkapitányságon.

A dokumentum szerint 2017. december 5-én 7 és 8 óra között az addig a panaszos édesanyja által ellátott macska bement a szomszéd ház udvarára, és ott a szomszéd ráuszította a kutyáját, és a harapások következtében a macska később elpusztult.

A feljelentő előadta, hogy három hónappal korábban fogadta be a macskát, amit az egyik szomszédos házból máshová költöző személyek nem vittek magukkal, hanem rá bízta. A macska kifejlett, teljesen egészséges, néhány éves cirmos volt, amit a feljelentő rendszerben ellátott. A megjelölt napon 7 óra körül a macska hangos nyávogására figyelt fel a szomszéd ház felől. Odament a hullámlemez kerítéshez, de azon nem látott át a szomszédhoz, azonban hallotta a szomszédban lakó férfi hangját, amint azt kiabálta biztatva a két tacsó keverék kutyáját, hogy „Fogd meg! Fogd meg!” A panaszos édesanyja ekkor elkezdett kiabálni, bár semmit nem látott, de a hallottak és a macskanyávogás, kutya ugatás hatására, hogy „Szedje le a kutyákat a macskáról, mert ő is szenved, hagyja ezt abba!”

Ekkor kijött a házból a panaszos, akit szintén nagyon felzaklattak a történetek, és odavitték a két telket elválasztó hullámpalához a létrát, arra mindketten felmászta, és átnéztek a szomszédba. Azt látták, hogy a macskát a két kutya közrefogta, mögötte farakás volt, előtte pedig egy nagyjából méteres karóval a kezében állt a macska előtt a szomszéd, aki ekkor is a kutyáit biztatta, hogy támadják a macskát. A panaszos kiabált a szomszédnak, hogy szedje le a macskáról a kutyáit, mert rendőrt hívnak, a feljelentő pedig egy műanyag darabot (kb. 60 cm-es redőny elemet) dobott a kutyák felé, de hatástalan volt a próbálkozása. A szomszéd akkor a panaszos édesanyja felé fordult, és azt kiabálta: „Dugjad a pi...ádba a macskáidat, mert különben mind így fog járni!”

Ezt a pillanatot, amikor a szomszéd őfelé nézett, a macska kihasználta: az udvaron egy fekete fóliával letakart rész alá bebújt. A kutyák követték oda a macskát, a szomszéd is oda ment és a bottal megemelte a fekete fóliát, hogy a kutyák elérjék a macskát. A panaszos és édesanyja ekkor lemásztak a létráról, és az édesanya hívta telefonon a körzeti megbízottat, aki akkori és a 8 órai hívását követően sem ment ki, közölte, hogy „sajnos más dolga van”. A feljelentő közölte a rendőrrel, hogy ő megy át a szomszédba és kiment a macskát, majd letette a telefont. 8 óra körül már azt látta a létráról átnézve, hogy a macska dülöngélve, sérülten akart átmászni a következő ház telkére, de sérülései miatt folyton visszaesett a kerítésről. A feljelentő bekéredzkedett annak a háznak az udvarára, és segíteni akart a macskán, de akkor már nem találta meg, nem látta sehol. Azt láttam, hogy a szomszéd férfi a botjával az udvarán jár, és megint megemelte a fekete fóliát, feltehetően azt nézte, hogy ott van-e még a macska.

11 óra körül végül a körzeti megbízott kiérkezett a panaszosékhöz, neki a feljelentő elmondta ismét, mi történt, de ő a panaszoszt kereste, kérve, hogy amit a közösségi oldalra felírt, azt törölje le. Az édesanya közölte, hogy a panaszos alszik, erre felhívta a figyelmét, hogy törölje a panaszos a feljegyzését.

A feljelentő csak azt kérte a rendőrtől, hogy beszéljen a szomszédal, hogy többet ilyen ne forduljon elő, ne kínozza az állatokat. Nem tudja, hogy a rendőr végül beszélt-e a férfivel.

A feljelentőt és a panaszoszt is nagyon feldúlta a macskával történt dolog. Másnap találkoztak a második szomszéd ház korábbi tulajdonosaival, akiktől a macskát kapták, és a feljelentő elmondta nekik, mi történt. A korábbi tulajdonos húga pedig az orvosi rendelőben később azt közölte, hogy a macska elpusztult, a tetemére a saját háza melléképületében talált rá. A feljelentő mondta a nőnek, hogy adja ki neki a macskát, mert feljelenti a szomszédot, de nem adta oda neki. Ezért a panaszos édesanyja rendőri segítséget kért. Kimentek a járőrök, kihozták a döglött macskát, a tetemet a feljelentő egyértelműen felismerte. A rendőrök lefényképezték, majd pedig a feljelentő eltemette a kertben a több, előzőleg elpusztult macska közelében. Elmondta a feljelentő azt is, hogy nagyon hiányzik neki a macska.

A feljelentés tartalmazza azt is, hogy az ügyben volt rendőri intézkedés, a körzeti megbízott intézkedett, másnap pedig járőr volt kinn.

b) A S.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya 2018. február 6-án a panaszos édesanyja által a Btk. 244. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő, maradandó egészségkárosodást vagy pusztulást okozva elkövetett állatkínzás vétségének gyanúja miatt tett feljelentést a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 174. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította. A határozat indokolása szerint 2017. december 7-én adatgyűjtés történt, annak során megállapították, hogy a macska tulajdonosa elmondta, hogy a macska él, azonban azzal történt valami. Amikor meg akarta mutatni az adatgyűjtést végrehajtó rendőröknek a macskát, az már nem élt. „A kutya emlős ragadozó állat, a szürke farkas egy már kihalt alfajának házasított formája. A zsákmányszerző ösztön a kutyákkal veleszületett ösztön. A zsákmányszerző ösztön a táplálkozás, táplálékszerzés funkciókörébe tartozik. A zsákmányszerző ösztönbe tartozik a zsákmány felkutatása, észrevétele, fixálása, utána futása, megragadása, lefogása, halálra rázása, elcipelése, birtoklása, zsákmány védelme. Tekintettel arra, hogy a szomszéd udvarára tévedt macskát két keverék kutya ösztönből támadta meg és szorították közre a farakáshoz és okoztak neki sérülést - melynek következtében az később elpusztult -, a cselekmény nem bűncselekmény és egyéb minősítő körülmény sem valósult meg.

6) A S.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza.

a) 2017. december 5-én a S.-i Rendőrkapitányság 3-as őrszobájában szolgálatot teljesítő r. főtörzsőrmester szolgálatteljesítésének területébe tartozott ... község is. A S.-i Rendőrkapitányság őrszobái saját mobiltelefonnal rendelkeznek, melynek számát a S.-i Rendőrkapitányság a lakosság rendelkezésére bocsájtja.

A kérdéses napon 10 óra 42 perckor a panaszos édesanyja hívta fel a r. főtörzsőrmestert az őrszoba mobiltelefonján, hogy bejelentse: macskája átment a szomszéd telkére, ahol a szomszéd kutyái a macskát bántalmazták. A rendőr úgy ítélte meg, hogy a bejelentés alapján szabálysértés, vagy bűncselekmény tényállására utaló körülmény nem merült fel, emiatt további intézkedésre nem látott okot, amelyről a bejelentőt tájékoztatta. A bejelentő erre azt válaszolta, hogy ő át kíván menni a vele rossz viszonyban lévő szomszéd telkére, hogy a macskát kimentse. A r. főtörzsőrmester tájékoztatta őt, hogy ez jogszabályba ütközhet, a másik ingatlan tulajdonosának tudta és beleegyezése nélkül végrehajtva. A bejelentő erre azt közölte, hogy „akkor ne is jöjjenek ki”, és megszakította a hívást.

Szolgálatának további ellátása során a r. főtörzsőrmester egy ismerősétől értesítést kapott arról, hogy a panaszos a közösségi oldalon bejegyzést tett közzé az esettel kapcsolatban, melyben arra utalt, hogy az intézkedő rendőrök nem jártak el szakszerűen, illetve a bejelentés tárgyát képező eseményt bűncselekménynek véleményezte, az intézkedő rendőrrel kapcsolatban becsmérlő bejegyzéseket tett közzé. A fentiek miatt a r. főtörzsőrmester a bejelentés helyszínére érkezett, hogy tájékozódjon a körülményekről, illetve adatot gyűjtsön.

A helyszínre érkezésekor meghallgatta a panaszos édesanyját, illetve a szomszédot. Az általa megállapítottakról rendőri jelentést készített. (Ebben az intézkedő rendőr jelentette, hogy a bejelentő figyelmét felhívta az interneten közzétett nyilvános bejegyzések stílusával,

módjával kapcsolatos helyes magatartásra. A bejelentő ezt tudomásul nem vette, ellenben más oldalon további, az intézkedő rendőrt becsmélő bejegyzést tettek közzé.)

2017. december 6-án az ügyelet utasítására r. zászlós megjelent a panaszos házánál, mivel onnan a panaszos bejelentést tett: a szomszédjában lakó személy kutyáival egy macskát szétszedetett. A járőr a helyszínen meghallgatta a panaszost és az édesanyját, akik elmondták, hogy a megelőző napon a szomszédban lévő kutyák egy macskát többször megharaptak, amit a szomszéd elősegített oly módon, hogy egy ponyvát, ami alá a macska menekült, felemelt, és így elősegítette, hogy a kutyák azt megharapják. Ezt követően meghallgatta az egyik utcabeli ingatlan lakóját, illetve megállapította, hogy annak macskája kimúlt. A megállapítottakról rendőri jelentést készített.

A fentieket követően a panaszos édesanyja december 14-én feljelentéssel élt a S.-i Rendőrkapitányságon. A megtett feljelentést egy másik ügyszámhoz csatolták, és irattárba helyezték. A S.-i Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályának vezetője a havi rendszeres felülvizsgálati munkája során megállapította, hogy a 2017. december hónapban iktatott ügyek közül ennek a feljelentésnek az elbírálása nem történt meg, emiatt felülvizsgálati jelentésében javaslatot tett annak elbírálására. A S.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya végül a feljelentés elutasítása felől határozott.

b) Az első telefonos bejelentés nyomán végrehajtott rendőri intézkedés 2017. december 5-én 10 óra 42 perckor a bejelentő meghallgatása, kikérdezése, majd tájékoztatása volt arról, hogy a bejelentésben foglaltak alapján bűncselekmény, vagy szabálysértés gyanúja nem merült fel. Továbbá a bejelentőt felhívták arra vonatkozóan, hogy tartózkodjon jogsértő cselekmény végrehajtásáról más személy elzárt telkén. Az akkor rendelkezésre álló adatok alapján további intézkedés nem vált szükségessé.

c) A bejelentést követően, ugyanazon a napon 11 óra 59 percet követően szállt ki a r. főtörzsőrmester a kérdéses címre, amikor tudomására jutott, hogy a panaszos – aki erről bejegyzést tett közzé közösségi oldalon – az addigi rendőri intézkedést elégtelennek tartja, szerinte bűncselekmény elkövetése van folyamatban. Az időkülönbség oka az volt, hogy az intézkedő rendőr ekkor szerzett tudomást arról, hogy a bejelentő fia (a panaszos) bűncselekmény elkövetését vélelmezi, és ezen körülmények alaposabb tisztázása szükségessé vált.

d) A rendőri intézkedés folytatását, illetve kiterjesztését a helyszínre való megjelenéssel az indokolta, hogy a közösségi oldalon közzétett bejegyzés alapján felmerült annak lehetősége, hogy a régóta haragos viszonyban lévő szomszédok közötti konfliktus elmérgesedik, valamint a bejegyzés arra utalt, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének kellően nem tett eleget, emiatt szükségessé vált a bejelentés alapjául szolgáló esemény körülményeinek alaposabb, részletesebb vizsgálata, a bejelentő, illetve szomszéd meghallgatása. Ebben az értelemben a panaszos által közösségi oldalon közzétett bejegyzés és a rendőri intézkedés folytatása között van összefüggés.

e) A r. főtörzsőrmester körzeti megbízott rendőri jelentésében úgy fogalmazott: „megkérte” a panaszos édesanyját, hogy „legyen szíves” abbahagyni a közösségi fórumokon történő ócsárlást. Emiatt a kapitányságvezető álláspontja szerint nem lépett fel fenyegető hangnemben a panaszos édesanyjával szemben.

f) A rendőr megfelelő, kulturált hangnemben fogatosította rendőri intézkedését.

III.

A panaszbeadvány azon része tekintetében, miszerint az első ízben intézkedő rendőr hivatali hatáskörét túllépve megfenyegette a panaszost, a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

1) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti rendelkezések alapján a Testület érdemben nem foglalkozhat egyes cselekmények büntetőjogi értékelésével, így azzal a kérdéssel sem, hogy a rendőr követett-e el hivatali visszaélést.

A panaszos a Btk. és a Be. rendelkezései alapján, az elévülési időn belül tud feljelentést tenni a hivatali visszaélés elkövetése miatt. **A Testület – hatáskörének hiányára figyelemmel – nem vizsgálhatta érdemben a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó panaszrészét.**

2) Az Rtv. 92. §-ának (2) bekezdése szerint panasszal az élhet, akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette. Ugyanezen törvényhely értelmében ugyanakkor a panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető.

A panaszbeadványt a panaszos saját nevében terjesztette elő. A Testület postai úton küldött tájékoztató levelében – egyebek mellett – felhívta a figyelmet arra, hogy jogszabály szerint ki lehet panaszos a Testület előtt folyó panaszeljáráásban. A figyelemfelhívás ellenére nem továbbítottak a Testület részére joghatályos meghatalmazást, így **a Testület érdemben nem vizsgálhatta a panaszos édesanyját érintő rendőri intézkedést** (illetve a hangnem kérdését).

IV.

A Testület a 2017. december 5-én történt rendőri intézkedés vonatkozásában azt vizsgálta, hogy a rendőrség mennyiben tett eleget intézkedési kötelezettségének, azon belül is a segítségnyújtási kötelezettségének, illetve az általa nyújtott felvilágosítás megfelelő volt-e.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljárásához fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e a panaszos édesanyjának bejelentései kapcsán intézkedési kötelezettsége.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy a panaszos édesanyja amiatt kért rendőri segítséget, mert szomszédjuk a kutyáit az ő macskájuk ellen uszította, segített is a kutyáknak, hogy azok elkapják a macskát. A panaszos szerint a szomszéd magatartásával állatkínzást valósított meg. A rendőrségi dokumentumok és a panaszbeadvány egyezést mutat abban is, hogy a panaszos édesanyja végül úgy nyilatkozott: nem kér rendőri intézkedést.

A panaszbeadvány szerint a panaszos édesanyja két ízben telefonált a rendőrségre, azonban végül a rendőr más ok miatt jött a helyszínre. A rendőrségi dokumentumok ezzel szemben azt tartalmazzák, hogy a r. főtörzsőrmester nem észlelt bűncselekményre / szabálysértésre utaló jelet, ezért nem ment ki először a helyszínre.

Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a továbbá az alábbiak szerint rendelkezik. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt.

A panaszos állítása szerint a szomszédja megvalósította az állatkínzás bűncselekményét. A Btk. 244. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint az követi el a vétséget, aki gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bűnügyi hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület tehát csak azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület a rendelkezésére álló adatok birtokában egyértelmű nemmel felelt. A panaszos édesanyjának telefonos bejelentésében előadottak (két kutya „bántalmazta, megtépte” a panaszosék által gondozott macskát) önmagukban nem vethették fel a megjelölt jogellenes cselekmény (állatkínzás) – intézkedéshez szükséges, minimális szintű – gyanúját. Emellett a bejelentő végül maga közölte, hogy nem kér rendőri intézkedést.

A Testület megítélése szerint a panaszos édesanyjának telefonos bejelentéseiben nem szerepelt olyan körülmény, amely a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértette (veszélyeztette). Az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettsége a rendőrségnek nem keletkezett. Ez alapján pedig nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga.

2) A panaszos szerint a rendőr végül az ő közösségi oldalon megosztott bejegyzése miatt ment ki a helyszínre.

Az intézkedő rendőr ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy azért ment ki végül a helyszínre, mivel – a közösségi bejegyzés elolvasása után – úgy gondolta, hogy személyesen is „megismerkedik” az esetleges állatkínzás részleteivel. A helyszínen meghallgatta mindkét felet: a panaszos édesanyját és a szomszédot is.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget megadni.

A r. főtörzsőrmester, amikor tudomást szerzett arról, hogy a bejelentés tárgyát képező eseményt bűncselekménynek véleményezte a panaszos, a bejelentés helyszínére érkezett,

hogy tájékozódjon a körülményekről, illetve adatot gyűjtsön. A Testület megítélése szerint a rendőrséggel szembeni – egyébként indokolatlan – támadást igyekezett a rendőr kiküszöbölni azzal, hogy a helyszínen tájékozódott, és adatgyűjtés keretében a helyszínen meghallgatta a feleket (aznap a macskát nem is találták meg), a tényállást tisztázta.

A rendelkezésére álló bizonyítékok gondos mérlegelése alapján a Testület a rendőrség állítását tartotta valószínűbbnek. Megállapította, hogy a rendőrség megfelelően eleget tett segítségnyújtási kötelezettségének, ezáltal nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogát.

3) A Testület vizsgálta az intézkedő rendőr felvilágosítás-adási kötelezettségének megfelelő teljesítését.

A panaszbeadvány szerint a panaszos édesanyja azt közölte telefonban, ha a rendőrség nem segít a további állatkínzás megakadályozásában, akkor ők átmennek a szomszédba, hogy elhozzák a macskát. A rendőr erre azt válaszolta, hogy akkor a panaszos és édesanyja ellen kezdeményez magánlaksértés miatt eljárást.

Az intézkedő rendőr jelentésében – a panaszbeadványban írtakkal egyezően – az szerepel, hogy már telefonon keresztül is közölte a panaszos édesanyjával, hogy az általa elmondott cselekmény nem meríti ki az állatkínzás törvényi tényállásának egyetlen elemét sem. Ekkor a bejelentő azt közölte: ha a rendőrök nem intézkednek, bemegy a szomszédja udvarára.

A rendőri jelentés szerint azonban ezt követően a r. főörzsászlós azt közölte: amennyiben más lakóházába, illetve az ahhoz tartozó bekerített helyre a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül bemegy, azzal magánlaksértést követ el, és az általa említett rossz viszonyból adódóan valószínűleg fel is fogja jelenteni őt a szomszéd. A helyszínen történt felvilágosítás-adást (azt, hogy a rendőr közölte: amennyiben a bejelentő és a szomszéd nem tudnak egymás mellett békében élni, az lenne a legtisztább, hogyha nem is beszélnének egymással) a Testület érdemben nem vizsgálta, mivel a panaszos édesanyja nem panaszos, maga a panaszos pedig nem tartózkodott ott.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást ad a rászorulóknak.

Az Rtv. fentebb hivatkozott 24. §-a a rendőrség segítségnyújtási kötelezettsége mellett a felvilágosítás-adási kötelezettségét is szabályozza: a rendőr köteles hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 166. §-ának (1) bekezdése szerint a magánlaksértés szabálysértési alakzatát követi el az – egyebek mellett –, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

A Testület álláspontja szerint jelen esetben a rendőr helyesen járt el akkor, amikor közölte egyrészt, hogy a bejelentő által elmondottak sem szabálysértést, sem bűncselekményt nem valósítanak meg. Másrészt felhívta a figyelmet: azzal, hogy a szomszéd akarata ellenére bemennek a telkére, magánlaksértést követhetnek el (az joghatályos magánindítvány megléte esetén büntethető).

A rendelkezésére álló bizonyítékok gondos mérlegelése alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrség állítása valószínűbb. Megállapította, hogy **a rendőrség eleget tett felvilágosítás-adási kötelezettségének, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga.**

V.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, a rendőrség eleget tett intézkedési, azon belül segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségének, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. június 14.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag